

БАЊАЛУЧКИ
ЦЕНТАР ЗА ЉУДСКА ПРАВА

Ime propisa: Konvencija o nezastarijevanju ratnih zločina i zločina protiv čovječnosti

Datum donošenja: 26. novembar 1968. godine

Donosilac: Ujedinjene nacije

KONVENCIJA O NEZASTARIJEVANJU RATNIH ZLOČINA I ZLOČINA PROTIV ČOVJEČNOSTI

PREAMBULA

Države ugovornice ove konvencije

PODSJEĆAJUĆI na rezolucije Generalne skupštine Ujedinjenih nacija 3 (I) od 13. februara 1946. g. i 170 (II) od 31. oktobra 1947. godine o izručenju i kažnjavanju ratnih zločinaca, na Rezoluciju 95 (I) od 11. decembra 1946. godine, kojom se potvrđuju principi međunarodnog prava priznati na osnovu Povelje Međunarodnog vojnog suda u Nirnbergu i na presudu istog Suda, kao i na rezolucije 2184

(XXI) od 12. decembra 1966. i 2202 (XXI) od 16. decembra 1966. godine, u kojima se povreda ekonomskih i političkih prava domaćeg stanovništva, s jedne strane, i politika apartheida, s druge strane, izričito osuđuju kao zločin protiv čovječnosti,

PODSJEĆAJUĆI na rezolucije Ekonomskog i Socijalnog savjeta Ujedinjenih nacija 1074 D (XXXIX) od 28. jula 1965. godine i 1158 (XLI) od 5. avgusta 1966. godine, o kažnjavanju ratnih zločinaca i lica koja su počinila zločine protiv čovječnosti,

KONSTATUJUĆI da se ni u jednoj od svečanih izjava, instrumenata ili konvencija koje se odnose na gonjenje ili kažnjavanje ratnih zločina i zločina protiv čovječnosti ne predviđa zastarjevanje,

SMATRAJUĆI da ratni zločini i zločini protiv čovječnosti spadaju među najteže zločine u međunarodnom pravu,

UVJERENA da efikasno kažnjavanje ratnih zločina ili zločina protiv čovječnosti predstavlja važan element sprečavanja takvih zločina, zaštite ljudskih prava i osnovnih sloboda, jačanje povjerenja, daljeg razvijanja saradnje među narodima i unaprijeđenja međunarodnog mira i bezbjednosti,

KONSTATUJUĆI da primjena propisa domaćeg prava na ratne zločine i zločine protiv čovječnosti u pogledu vremenskog zastarjevanja običnih zločina predstavlja pitanje od velikog značaja za svijetsku javnost, pošto sprečava gonjenje i kažnjavanje lica za takve zločine,

UVIDAJUĆI da je potrebno i da je vreme da se u međunarodnom pravu potvrdi, putem ove konvencije, princip vremenskog nezastarjevanja ratnih zločina i zločina protiv čovječnosti i da se obezbjedi njegova univerzalna primjena,

SAGLASILE su se o sledećem:

Član I

Ne postoji vremensko zastarjevanje u pogledu sledećih zločina bez obzira na datum kada su počinjeni:

- (a) ratni zločini prema definiciji u Povelji Međunarodnog vojnog suda, Nirnberg, od 8. avgusta 1945, potvrđenoj u rezolucijama 3 (I) od 13. februara 1946. godine i 95 (I) od 11. decembra 1946. godine, koje je usvojila Generalna skupština Ujedinjenih nacija, a naročito "teški prestupi" nabrojani u Ženevskim konvencijama od 12. avgusta 1959. godine o zaštiti žrtava rata;
- (b) zločini protiv čovječnosti bilo da su počinjeni u doba rata ili u doba mira prema definiciji u Povelji Međunarodnog vojnog suda, Nirnberg, od 8. avgusta 1945, kao što je potvrđeno u rezolucijama 3 (I) od 13. februara 1946. godine i 95 (I) od 11. decembra 1946. godine, koje je usvojila Generalna skupština Ujedinjenih nacija, protjerivanje putem oružanog napada ili okupacije i nehumana djela koja proističu iz politike apartheida, kao i zločin genocida shodno definiciji datoj u Konvenciji o spriječavanju i kažnjavanju zločina genocida iz 1948. godine, čak i kad takva djela ne predstavljaju povredu domaćeg zakona zemlje u kojoj su izvršena.

Član II

U slučaju da se počini bilo koji od zločina pomenutih u članu I, odredbe ove konvencije primijenjuju se na predstavnike državne vlasti ili na pojedince koji, kao glavni akteri ili kao saučesnici učestvuju u izvršenju ili koji neposredno podstrekavaju druga lica da počine bilo koji od pomenutih zločina, ili koji kuju zavjeru da ih počine, bez obzira na stepen počinjenog zločina, kao i na predstavnike državne vlasti koji tolerišu vršenje tih zločina.

Član III

Države ugovornice ove konvencije obavezuju se da usvoje sve potrebne mere u svojoj zemlji, bilo da je reč o zakonodavnim ili drugim merama, kako bi omogućile izručenje lica navedenih u članu II ove konvencije, u skladu sa međunarodnim pravom.

Član IV

Države ugovornice ove konvencije obavezuju se da usvoje, u skladu sa svojim ustavnim postupkom, sve zakonodavne i druge mjere koje su potrebne da se obezbjedi da se zakonske i druge odredbe o zastarjevanju ne odnose na gonjenje i kažnjavanje zločina pomenutih u članovima I i II ove konvencije i da se takve odredbe o zastarjevanju, ako postoje, ukinu.

Član V

Ova konvencija stoji otvorena za potpisivanje do 31. decembra 1969. godine od strane bilo koje države članice Ujedinjenih nacija ili članice specijalizovanih agencija ili Međunarodne agencije za atomsku energiju, ili od strane bilo koje druge države koju Generalna skupština bude pozvala da postane strana ugovornica ove konvencije.

Član VI

Ova konvencija podliježe ratifikaciji. Ratifikacioni instrumenti deponuju se kod generalnog sekretara Ujedinjenih nacija.

Član VII

Ova konvencija otvorena je za pristupanje bilo koje države iz člana V. Instrumenti o pristupanju deponuju se kod generalnog sekretara Ujedinjenih nacija.

Član VIII

1. Ova konvencija stupa na snagu dvadesetog dana od datuma deponovanja kod generalnog sekretara Ujedinjenih nacija desetog instrumenta o ratifikaciji ili o pristupanju.
2. Za svaku državu koja ratifikuje ovu konvenciju ili koja joj pristupi poslije deponovanja desetog instrumenta o ratifikaciji ili o pristupanju, ova konvencija stupa na snagu devedeset dana poslije datuma deponovanja njenog instrumenta o ratifikaciji ili o pristupanju.

Član IX

1. Po isteku perioda od deset godina, računajući od datuma stupanja ove konvencije na snagu, bilo koja strana ugovornica može podnijeti zahtjev za

reviziju Konvencije u bilo koje vrijeme putem pismenog obavještenja upućenog generalnom sekretaru Ujedinjenih nacija.

2. Generalna skupština Ujedinjenih nacija odlučuje o mjerama koje eventualno treba preduzeti u vezi sa takvim zahtjevom.

Član X

1. Ova konvencija deponuje se kod generalnog sekretara Ujedinjenih nacija.
2. Generalni sekretar Ujedinjenih nacija dostavlja ovjerene kopije ove konvencije svim državama pomenutim u članu V.
3. Generalni sekretar Ujedinjenih nacija dostavlja svim državama pomenutim u članu V podatke o:
 - (a) nazivima zemalja koje su potpisale ovu konvenciju, kao i o instrumentima o ratifikaciji ili o pristupanju, deponovanim shodno članovima V, VI i VII;
 - (b) datumu stupanja ove konvencije na snagu shodno članu VII;
 - (c) saopštenjima primljenim shodno članu IX.

Član XI

Ova konvencija, čiji su tekstovi na kineskom, engleskom, francuskom, ruskom i španskom jeziku podjednako vjerodostojni, nosi datum 26. novembar 1968. godine.

U potvrdu čega su niže potpisani, propisno ovlašćeni u tu svrhu, potpisali ovu konvenciju.